

Banca de Investitii si Dezvoltare va primi 1 miliard de lei pentru instrumentele de garantare si finantare în nume si cont stat (proiect)

Ministerul Finantelor este autorizat ca pentru 2026 sa transfere suma de 1 miliard de lei la dispozitia Bancii de Investitii si Dezvoltare (BID, în scopul implementarii instrumentelor de garantare si finantare în nume si cont stat, potrivit proiectului de Lege privind instituirea unor masuri de relansare economica, publicat joi de Ministerul Finantelor.

"Se impune o abordare integrata în ceea ce priveste dezvoltarea instrumentelor financiare, pentru a evita suprapunerile si fragmentarea interventiilor, indiferent de sursa de finantare utilizata, iar interventia statului în economie prin intermediul Bancii de Investitii si Dezvoltare va contribui la corectarea deficientelor de piata, mobilizarea capitalului privat si valorificarea mai eficienta a fondurilor europene si reducerea vulnerabilitatilor macroeconomice", se arata în proiect.

În acest sens, studiul de piata privind decalajele de finantare din România, realizat de Banca Europeana de Investitii (BEI) în anul 2024 evidentiaza domeniile si sectoarele unde exista deficit de finantare si unde statul, prin BID, poate interveni cu instrumente specifice de sprijin. Astfel, autoritatile administratiei publice locale si operatorii de servicii publice se confrunta cu constrângeri structurale majore.

"Aceste entitati întâmpina dificultati acute în asigurarea cofinantarii obligatorii si în gestionarea fluxului de numerar necesar sustinerii cheltuielilor eligibile si neeligibile aferente proiectelor cu finantare europeana. Adesea aceste entitati sunt limitate în accesarea serviciilor bancare complete din cauza plafoanelor de îndatorare atinse sau a profilului de risc perceput de bancile comerciale, care evita expunerile pe termen lung specifice proiectelor de infrastructura. Fara mecanisme de garantare sau creditare, riscul dezangajarii fondurilor europene si al adâncirii disparitatilor regionale creste semnificativ", conform documentului.

De asemenea, pentru a aborda provocarile structurale, este nevoie de sprijin financiar pentru companiile inovative, high-tech care demonstreaza un angajament puternic fata de inovare si competitivitate, este nevoie de sprijin pentru firmele specializate în industrii manufacturiere high-tech si din sectoarele de înalta tehnologie, intensive în cunoastere (knowledge intensive sectors), care tind sa se confrunte cu constrângeri financiare mai mari, modelul lor de afaceri inovator facând ca multe dintre aceste companii sa fie considerate "prea riscante" de catre banci, care au tendinta sa le respinga cererile de credit.

În plus, se impune asigurarea continuitatii produselor în nume si cont stat pentru companiile mari si cu capitalizare medie având în vedere preluarea acestei activitati de catre BID de la Exim Banca Româneasca, în aplicarea prevederilor OUG nr. 126/2024.

"Astfel, pentru anul 2026, se autorizeaza Ministerul Finantelor sa transfere suma de 1 miliard de lei la dispozitia BID, în scopul implementarii instrumentelor de garantare si finantare în nume si cont stat", se mentioneaza în proiectul MF.

Documentul mai atrage atentia ca, întrucât sumele returnate de capital sunt estimate a fi reduse în urmatorii 2 - 4 ani, piata risca un blocaj de lichiditate exact în momentul în care valoarea proiectelor potentiale de investitii pentru 2025 - 2026 este estimat la peste 600 milioane de euro, ceea ce impune tranzitia urgenta la mecanisme de finantare recurente, care sa fie sustinute strategic de Banca de Investitii si Dezvoltare.

"Pentru a asigura continuitatea, este necesara cresterea rolului BID prin implementarea de produse de tip

participatii la capital si datorie si crearea unor vehicule de investitii dedicate, replicând modele regionale de succes precum 'Innovate PL' din Polonia, unde institutiile de dezvoltare colaboreaza cu fonduri de investitii pentru a adresa strategii specifice de piata. În complementaritate cu interventia BID, maturizarea pietei locale depinde esential de activarea capitalului institutional autohton, în special a fondurilor de pensii din Pilonul 2, care gestioneaza active de peste 40 miliarde euro, dar au o expunere minima în economia reala prin acest tip de instrumente. Astfel, prin instrumentele BID si mobilizarea fondurilor de pensii ar asigura nu doar acoperirea deficitului de finantare post-PNRR, ci si reducerea decalajelor fata de alte piete regionale si europene, transformând capitalul local într-un motor sustenabil de crestere economica si inovare", explica proiectul.

În acest context, propunerea de modificare a Legii nr. 411/2004 are ca obiect extinderea cadrului investitional aplicabil fondurilor de pensii administrate privat, prin ajustarea limitelor si conditiilor aferente investitiilor private de capital, în vederea unei diversificari prudente a portofoliilor si a unei utilizari mai eficiente a resurselor financiare administrate în interesul participantilor.

Modificarile propuse urmaresc implicarea controlata a unor entitati cu rol institutional, precum statul român si Banca de Investitii si Dezvoltare, în structuri de investitii caracterizate prin mecanisme adecvate de guvernanta, transparenta si control al riscurilor. Participarea acestora contribuie la cresterea gradului de siguranta al investitiilor, mentinând principiile prudentiale aplicabile sistemului de pensii private si asigurând protectia intereselor participantilor.

Totodata, propunerea legislativa are ca obiectiv sprijinirea finantarii economiei nationale si a investitiilor productive pe termen lung, prin orientarea unei parti din activele fondurilor de pensii catre sectoare cu potential de crestere, inovare si creare de valoare adaugata. Mobilizarea capitalului intern în astfel de investitii contribuie la consolidarea pietei de capital, la sustinerea întreprinderilor românești, la cresterea competitivitatii economiei si la reducerea dependentei de surse externe de finantare, în concordanta cu obiectivele de dezvoltare economica sustenabila si cu politicile publice nationale si europene, reiese din proiect.

"Modificarea propusa are ca obiect includerea Bancii de Investitii si Dezvoltare, alaturi de statul român, între entitatile a caror participare directa sau indirecta la fondurile de investitii private de capital permite investirea activelor fondurilor de pensii în aceasta categorie de active. Având în vedere rolul BID de institutie financiara cu misiune strategica în sustinerea investitiilor în economie, precum si implicarea sa în structuri de finantare cu mecanisme adecvate de guvernanta si control al riscurilor, masura contribuie la cresterea gradului de siguranta al plasamentelor fondurilor de pensii administrate privat, cu respectarea principiului prudential, si la sprijinirea finantarii economiei nationale si a investitiilor pe termen lung", subliniaza documentul.